Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

# DZIENNIK URZĘDOWY
## MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Rok XX. Warszawa, 10 września 1938 r. Nr 60.

## SPIS TREŚCI:

### CZĘŚĆ A.

#### Dział Ogólny i Osobowy.



#### Dział Ruchu Kolejowego.



#### Dział Budowy i Utrzymania Kolei.



#### Dział Zasobów.



#### Dział Dróg Kołowych.

## DZIAŁ OGÓLNY I OSOBOWY.

### 489.

**Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 sierpnia 1938 r. o organizacji jednostek służbowych podległych oddziałom drogowym kolei państwowych.**

Na podstawie art. 17 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. nr 89, poz. 705), zarządzam co następuje:

§ 1.

(1) Oddziałom drogowym kolei państwowych podlegają następujące jednostki służbowe:
1) odcinki drogowe
2) odcinki sygnałowe
3) rejony budynków
4) składnice drogowe materiałów nawierzchni i budowlanych
5) kierownictwo budowy
6) warsztaty naprawy nawierzchni stalowej.

(2) Ilość i siedziby jednostek służbowych, o których mowa w ust. (1), ustanawia Ministerstwo Komunikacji przy przestrzeganiu następujących zasad:

1) odcinki drogowe i sygnałowe oraz składnice drogowe materiałów nawierzchni i budowlanych tworzy się we wszystkich okręgach dyrekcyjnych i we wszystkich oddziałach drogowych k. p., z wyjątkiem ustalonym w ust. (4);

2) rejony budynków tworzy się w miejscowościach, w których znajduje się większa ilość budynków P. K. P.;

3) kierownictwa budowy tworzy się dla wykonania większych robót kolejowych, jeżeli dla takich robót nie utworzono osobnych oddziałów budowy kolei; do kierownictw budowy mają analogiczne zastosowanie przepisy odnoszące się do odcinków robót w oddziałach budowy kolei państwowych;

4) warsztaty naprawy nawierzchni stalowej tworzy się w miarę potrzeby; ich zakres działania i ustrój normują osobne zarzadzenia.

(3) W Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie odcinki sygnałowe podlegają kontrolerom elektrotechnicznym.

(4) W Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych w Toruniu i Poznaniu odcinki drogowe, które dotychczas załatwiały sprawy należące do zakresu działania odcinków sygnałowych, będą je załatwiały i nadal.

§ 2.

Odcinki drogowe i sygnałowe dzielą się na 3 klasy: I, II i III, a rejony budynków na 2 klasy: I i II. Podział odcinków i rejonów na klasy ustanawia Ministerstwo Komunikacji.

§ 3.

(1) Na czele jednostek służbowych, wymienionych w § 1 ust. (1) pkt 1), 2), 3), 4) i 6) stoją zawiadowcy, mianowani przez dyrektora kolei państwowych, podlegli naczelnikom oddziałów drogowych kolei państwowych.

(2) Kierowników budowy wyznacza dyrektor kolei państwowych na czas istnienia kierownictwa budowy.

(3) Zakres działania, kompetencje, odpowiedzialność służbową i zastępstwo zawiadowców odcinków drogowych normuje osobna instrukcja służbowa. Analogiczne instrukcje unormują także zakres działania, kompetencje i odpowiedzialność służbową oraz zastępstwa na służbie zawiadowców odcinków sygnałowych, rejonów budynków i składnic materiałów nawierzchni i budowlanych. Do czasu ich wydania kompetencje w sprawach osobowych, rachunkowych i materiałowych oraz zastępstwo tych zawiadowców ma być regulowane według instrukcji służbowej dla zawiadowców odcinków drogowych.

§ 4.

Na czas trwania większych robót inwestycyjnych Ministerstwo Komunikacji może na wniosek dyrektorów kolei państwowych, w drodze osobnych zarządzeń, wydzielać z odcinków drogowych, sygnałowych i z rejonów budynków, samodzielne odcinki robót, z wyznaczonymi przez dyrektorów pracownikami na czele; do takich odcinków robót mają analogiczne zastosowanie przepisy odnoszące się do odcinków drogowych, sygnałowych lub rejonów budynków. Koszty administracji takich odcinków zalicza się na kredyty inwestycyjne przydzielone dyrekcji okręgowej kolei państwowych na dane roboty.

§ 5.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od 1 września 1938 r.

W związku z postanowieniami niniejszego zarządzenia wprowadza się następujące zmiany do statutu organizacyjnego oddziałów k. p. (Dz. Urz. M. K. z 1934 r. nr 9, poz. 504), wraz z późniejszymi zmianami:

1) w § 15 pkt 8) otrzymuje brzmienie: „nadzór nad składnicami materiałów nawierzchni i budowlanych";

2) w § 15 ustęp ostatni (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 22, poz. 171) zamiast wyrazów: „odcinki budowy (§ 16)" wstawia się wyrazy: „kierownictwa budowy";

3) w § 16 wykreśla się wszystkie postanowienia dotyczące wykonawczych jednostek służbowych, podległych oddziałom drogowym oraz zależności służbowej warsztatów sygnałowych i przedsiębiorstw pomocniczych służby drogowej;

4) w § 17 wykreśla się ustęp drugi, dotyczący odcinków drogowych i sygnałowych;

5) w § 21 wykreśla się ust. 1, dotyczący jednostek służbowych podległych oddziałom drogowym;

6) wykreśla się § 24.

Nr. O. Org. 142/2/38.

---

## 490.

**Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 sierpnia 1938 r. o zakresie działania Działu Turystyki w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie.**

Niniejszym zarządzam:

§ 2 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 30 kwietnia 1934 r. o utworzeniu Działu Turystyki w Wydziale Ruchu Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie (Dz. Urz. M. K. nr 22, poz. 118) otrzymuje brzmienie następujące:

Do zakresu działania „Działu Turystyki (16)" w granicach obowiązujących przepisów i zarządzeń należą:

1) badania i wnioski, zdążające do zwiększenia frekwencji turystycznej na kolejach;
2) utrzymywanie stałej łączności z wszelkiego rodzaju organizacjami, stowarzyszeniami i związkami, w szczególności turystycznymi, a także z biurami podróży — w odniesieniu do ich zamierzeń turystyczno-kolejowych;
3) inicjowanie i organizowanie pociągów popularnych, raidowych, wycieczek wagonami motorowymi oraz większych wycieczek turystycznych;
4) inicjowanie, ułatwianie i pomoc w organizacji zjazdów masowych;
5) nadzór nad obsługą turystyczną imprez wymienionych w punktach 3) i 4) w miejscowościach „docelowych" dyrekcji;
6) nadzór nad działalnością biur podróży i organizacyj popierania i propagandy turystyki, wynikający z zawartych przez nie umów z P. K. P., z punktu widzenia propagandy i rozwoju turystyki;
7) wnioski do wydziałów i biur dyrekcji, odnośnie realizacji turystycznych postulatów taryfowych i komunikacyjnych;
8) sprawy propagandy i reklamy turystyki kolejowej; prowadzenie biblioteki turystycznej oraz zbiorów fotograficznych i wydawnictw propagandowych własnych i zleconych, a także ich kolportaż, względnie sprzedaż; opracowywanie artykułów i komunikatów do prasy i radia z dziedziny turystyki kolejowej;
9) opracowywanie wniosków o wydatki z kredytu, przeznaczonego na propagandę turystyki.

Nr O. Org. 132/22/38.

---

# DZIAŁ RUCHU KOLEJOWEGO.

## 491.

**Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 sierpnia 1938 r. o zmianach w „Przepisach o doniesieniach i o przeprowadzaniu dochodzeń w sprawach wypadków i ważniejszych wydarzeń kolejowych" (nr R 3) oraz w „Przepisach o skróconych adresach liczbowych" (nr R 18).**

Zarządzam wprowadzenie następujących zmian:

**W „Przepisach nr R 3".**

1) W § 8 na str. 17 w wierszu 3 od góry liczbę „2000" należy zmienić na „4000".

2) W załączniku nr 1a w rubryce 3-ej w wierszach 11, 14, 18, 30 i 36 od góry oraz w wierszu 1 od dołu liczbę „2000" należy zmienić na „4000".

**W „Przepisach nr R 18".**

1) Na str. 29 w „Adresie nr 53" w wierszu 9 od góry liczbę „2000" należy zmienić na „4000".

2) Na str. 35 w „Adresie nr 60" w wierszu 2 od góry liczbę „2000" należy zmienić na „4000".

3) Na str. 39 w „Adresie nr 64" w wierszu 5 od góry liczbę „2000" należy zmienić na „4000".

Nr R. O. V. 210/16.

---

# DZIAŁ BUDOWY I UTRZYMANIA KOLEI.

## 492.

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 26 czerwca 1938 r. nr 113 o wykonaniu przez d. o. k. p. planów i kosztorysów budowli i urządzeń przeznaczonych dla potrzeb komunikacji samochodowej P. K. P.**

Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że w myśl okólnika Ministerstwa Komunikacji z dn. 9 września 1937 r., ogłoszonego w Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 40, poz. 344, dyrekcje o. k. p. mają obowiązek opracowania i zatwierdzenia lub przedstawienia Ministerstwu Komunikacji do zatwierdzenia, w porozumieniu z Biurem Komunikacji Samochodowej P. K. P. projektów, kosztorysów budowli i urządzeń przeznaczonych dla celów komunikacji samochodowej

P. K. P., wraz ze wszelkimi wynikającymi stąd czynnościami, jak przetargami, kontrolą i odbiorem robót itp. Wymienione obowiązki, jakie mają spełniać dyrekcje w zakresie spraw budowlanych komunikacji samochodowej, powodują w konsekwencji ponoszenie związanych z tym kosztów z kredytów własnych dyrekcji.

Biuro Komunikacji Samochodowej winno jednak odnośnym dyrekcjom podawać do wiadomości i uzgadniać we właściwym czasie plany zamierzeń techniczno-budowlanych, aby dyrekcje ponoszone z tego tytułu wydatki mogły zamieścić w swych planach finansowo-gospodarczych, zwłaszcza jeśli chodzi o poważniejsze roboty.

Nr IV a. 8/30/38.

---

## DZIAŁ ZASOBÓW.

### 493.

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 20 sierpnia 1938 r. nr 114 o ustaleniu normy zużycia materiałów na płaszcze mundurowe szyte na miarę.**

W Dzienniku Urzędowym M. K. nr 19 z dn. 30 maja 1935 r. w poz. 102 na str. 151 unieważnia się ustęp drugi, zastępując go brzmieniem następującym:

„2) Przy szyciu „według numerów wielkości" normy zużycia materiałów, podane w tabeli III Warunków technicznych z dnia 20.III. 1934 r., należy uważać za normy maksymalne. Przy szyciu „na miarę" normę zużycia materiałów należy przyjąć jako średnią według wielkości 4 (czwartej) powyższej tabeli, z wyjątkiem płaszczy mundurowych, dla których normę ustalam 2,66 m. b.

Dla kurtek z sukna I gatunku ustalam, ze względu na podszycie jej całej podszewką, normę zużycia podszewki pod spód na 1.80 m. b. przy szerokości 0.71 m.

Nr MZ X. 949/70/38.

---

### 494.

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 29 lipca 1938 r. nr 115 w sprawie krajowego pochodzenia błękitu paryskiego.**

Błękit paryski obecnie jest wyrabiany w kraju w gatunku nie ustępującym błękitowi zagranicznemu. W celu poparcia produkcji krajowej należy w zamówieniach i umowach zastrzegać krajowe pochodzenie błękitu paryskiego użytego przez wytwórnie do wyrobu farb, dostarczanych P. K. P.

Nr MZ. X. 945/57/38.

---

### 495.

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dn. 29 lipca 1938 r. nr 116 o warunkach technicznych dostawy: miedzi wzorowej, przewodów miedzianych prądu silnego, izolatorów niskiego napięcia, trzonów do izolatorów i izolatorów wysokiego napięcia.**

Ministerstwo Komunikacji wprowadza jako obowiązujące na P. K. P. normy wydane przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich na następujące materiały:

| | |
|---|---|
| 1) miedź wzorowa wyżarzona | $\frac{PNE}{4 - 1932}$ |
| 2) przewody miedziane prądu silnego | $\frac{PNE}{5 - 1937}$ |
| 3) izolatory niskiego napięcia prądu silnego | $\frac{PNE}{32 - 1933}$ |
| 4) trzony do izolatorów niskiego napięcia | $\frac{PNE}{34 - 1933}$ |
| 5) izolatory wysokiego napięcia | $\frac{PNE}{8 - 1931}$ |

Powyższe normy PNE są do nabycia w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich w Warszawie, ul. Królewska 15.

Nr M. Z. IX. 902/38.

---

### 496.

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 22 sierpnia 1938 r. nr 117 o warunkach technicznych dostawy bielizny pościelowej, koców, poduszek z pierza i materaców z trawy morskiej dla P. K. P.**

Ministerstwo Komunikacji wprowadza niniejszym warunki techniczne dostawy bielizny pościelowej zatwierdzone w dniu 12 sierpnia 1938 r. nr MZ. IX. 902/120 i oznaczone jako druk P. K. P. ser. Z nr 275.

Nr M. Z. IX. 902/120.

---

**497.**

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 20 sierpnia 1938 r. nr 118 o warunkach technicznych dostawy: taśmy izolacyjnej, olei izolacyjnych, kabli kolejowych urządzeń bezpieczeństwa oraz przepisy na kable obołowione prądu silnego i przepisy oceny i badania prądnic.**

Ministerstwo Komunikacji wprowadza jako obowiązujące na P. K. P. następujące normy wydane przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich:

1) taśma izolacyjna $\frac{PNE}{24 - 1936}$

2) oleje izolacyjne $\frac{PN/P - 1012{,}232}{PNE/41 - 1937}$

3) kable kolejowe urządz. bezp. $\frac{PNE}{47 - 1936}$

4) przepisy na kable obołowione prądu silnego $\frac{PNE}{6 - 1937}$

5) przepisy oceny i badania prądnic $\frac{PNE}{48 - 1936}$

Powyższe normy PNE są do nabycia w Stow. Elektr. Polskich w Warszawie, ul. Królewska nr 15.

Nr MZ. IX. 902/129.

---

**498.**

**Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 30 sierpnia 1938 r. nr 119 o zmianie w warunkach technicznych dostawy błękitu ultramarynowego.**

W warunkach technicznych dostawy błękitu ultramarynowego (farby suchej) Uzbr. $\frac{PNW}{\text{chem. } 26}$ zatwierdzonych w dniu 9 stycznia 1936 r. nr MZ. IX. 902/4 wprowadza się niniejszym następującą zmianę: w rozdziale III „Wymagania poszczególne" w punkcie 3 „Zawartość wolnej siarki" — skreślić „0.1%" i wzamian wstawić „1%".

Nr MZ. 902/133.

---

## DZIAŁ DRÓG KOŁOWYCH.

**499.**

**Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 16 sierpnia 1938 r. o dokonywaniu inspekcji i odbioru robót i dostaw drogowych.**

W uzupełnieniu okólnika nr 124 z dnia 10 maja 1937 r. (Dz. Urz. M. K. nr 21, poz. 165) w sprawie dokonywania kontroli i odbioru robót i dostaw drogowych, zarządzam co następuje:

Jeżeli dokonanie dwóch objazdów inspekcyjnych, wiosennego i jesiennego, nastręczy trudności, Wydziały Komunikacyjno-Budowlane Urzędów Wojewódzkich mogą połączyć te objazdy w jeden, dokonywany wiosną. W tym przypadku objazd wiosenny powinien być ukończony na 15 czerwca (na terytorium województw nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego na 15 lipca), przy czym w czasie tego objazdu należy:

a) zbadać stan dróg,
b) zbadać na drogach stan robót będących w toku,
c) zaopiniować o przyjęciu robót konserwacyjnych,
d) zaopiniować o potrzebie, zakresie i sposobie wykonania robót i dostaw, projektowanych na rok przyszły.

Wszystkie inne postanowienia wymienionego na wstępie okólnika pozostają w mocy.

Nr DB-4d/74.

---

**500.**

**Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 26 lipca 1938 r. w sprawie uzupełnienia okólnika z dnia 31 maja 1937 r. o uzgadnianiu kierunków i szerokości dróg projektowanych do budowy.**

Uzupełniając okólnik z dnia 31 maja 1937 r. nr 126 (Dz. Urz. M. K nr 21, poz. 167 z dn. 13 lipca 1937 r.) w sprawie uzgadniania kierunków i szerokości dróg projektowanych do budowy — polecam dodatkowo co następuje:

1) aby Ministerstwu Komunikacji umożliwić orientację co do całości zagadnienia rozwoju sieci dróg w każdym z województw, wnioski o uzgodnienie kierunków i szerokości dróg, powinny być przedstawiane łącznie co do wszystkich powiatów danego województwa, a nie pojedyńczo co do powiatów oddzielnych;

2) do wniosków o uzgodnienie kierunków i szerokości dróg w oddzielnych powiatach całego województwa należy — oprócz map i wykazów wymienionych w p. A i B zarządzenia z dn. 31 maja 1937 r., dołączać mapę wojewódz-

twa w podziałce 1 : 300.000 z wkreślonymi na niej (kolorem czarnym) drogami istniejącymi z nawierzchnią twardą oraz drogami projektowanymi do budowy i objętymi wnioskami (kolorem czerwonym).

Wyloty dróg na granicach województwa powinny być uzgodnione z sąsiednimi województwami, o czym należy na tych mapach poczynić zapisy (p. 5 powołanego zarządzenia z dn. 31 maja 1937 r.).

Drogi prowadzące poza granice województwa powinny posiadać na mapie wyloty zakończone strzałką i być opatrzone nazwą najbliższej większej miejscowości województwa sąsiedniego.

3) Wyloty dróg na granicach każdego powiatu powinny być na mapie danego powiatu w podz. 1 : 100.000 oznaczone numerami, odpowiadającymi numeracji tych dróg w powiatach sąsiednich, podanych we wspomnianych wyżej wykazach (p. 2) dróg tych powiatów.

Nr WD-79/38.

**Adres Redakcji:**
Ministerstwo Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, Gabinet Ministra, pokój Nr 27, tel. 552.00. wewn. 101.

**Adres Administracji:**
Administracja Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, pokój Nr 123 II p. tel. 8.26.28. Konto czekowe PKO. Nr 30658.

**Warunki prenumeraty w kraju: rocznie zł 8.—; półrocznie zł 4.—; kwartalnie zł 2.—; cena numeru 50 gr.**

**Do nabycia w Administracji Dz. Urz. M. K. lub w Administracji Dz. Zarz. D. O. K. P. Prenumeratę wpłaca się z góry przed rozpoczęciem kwartału, półrocza lub roku. Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedyńczych numerów Dz. Urz. M. K. wnosi się do właściwych urzędów pocztowych, najpóźniej 3-go dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru Dziennika. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych w sposób niewłaściwy nie uwzględnia się. Za zmianę adresu opłata wynosi 50 groszy.**

**Cena ogłoszeń:** od wiersza zł 1; za stronę zł 100.

**Ogłoszenia prywatne można umieszczać tylko na luźnych kartkach dołączonych do Dziennika. Administracja Dziennika nie odpowiada za niedotrzymanie terminu ogłoszenia.**

**WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.**

**Drukarnia Państwowa Nr 100828. 10.IX.38. 8.400**